

► Popis cesty císařského dvora z Vídně do Chebu na vojenskou přehlídku z ceremoniálních protokolů (1673)

Dne 4. srpna 1673 odpoledne vyjel z Vídně Jeho Císařský Majestát [dále JCM] a 7. toho měsíce přijel do města Slavonice, které patří císařskému komorníkovi [Janu Jiřímu] Jáchymu Slavotovi, a byl zde přivítán střelbou z hradeb. Po cestě stáli měšťané se svými zbraněmi a s prapory. Noc strávil v Jindřichově Hradci, který také patří panu hraběti a kde jej měšťané přivítali stejným způsobem. Císařský dvůr se zde na nějaký čas usídlil a odpoledne byla dávana komedie u místních jezuitů [...]. Dne 14. srpna v 7 hodin večer přijel do Plzně, kde ho vítali střelbou z děl. Připravena byla také městská rada před vstupem do městských bran a zdravila jej ústy syndika,¹ který pronesl latinskou řeč. Na tu odpověděl nejvyšší český kancléř, hrabě Nostic, a JCM následně přijal klíče od města. [...]. JCM byl následně veden pod baldachýnem, který nad ním nesli městští radní, do kostela, kde zaznělo *Te Deum laudamus*. Poté byl odveden opět pod baldachýnem zpět k hřbitovní bráně a dále až k radnici, kde stáli měšťané s prapory a se zbraněmi. V té chvíli zvonily zvony. Následovala audience městské rady, která mohla JCM políbit ruku. [...] JCM se ubytoval v době U Černého orla, okolo kterého stálo měšťanstvo ve zbrani.

Dne 18. srpna dojel JCM v 6 hodin večer do Chebu, kde byl přijat městským magistrátem asi 100 kroků před městskou branou a kde ho pozdravil německy městský syndikus. Také zde došlo k předání klíčů od městských bran [...]. JCM dovolil každému členovi městské rady políbit mu ruku. [...] Během vjezdu zazněla salva z děl celkem třikrát: poprvé když se JCM blížil k městu, podruhé když vstupoval do jezuitského kostela a potřetí, když vstupoval do domu, kde byl ubytován. Ten patřil bývalému purkmistru Krampfovi a musel být propojen s dalšími dvěma okolními domy. JCM, projíždějícího v kočáře, doprovázela pěšky po obou stranách vozu městská rada bez klobouků a před jezuitským kostelem na něj čekal baldachýn, který neslo osm nejváženějších měšťanů. [...]

Kvůli císařské přítomnosti ve městě se sem sjelo množství říšských šlechticů, z nichž mnozí zde pobývali inkognito. Proti domu, kde bydlel JCM, byla vybudována na konci Pražské ulice dřevěná slavobrána.

Dne 20. srpna v neděli přijel do města také Jeho Jasnost saský kurfiřt s princem a svým bratrem [...]. Pak jim vyjel naproti v kočáře JCM [...] a následně společně vjeli do Chebu. JCM je následně doprovodil do svého domu, kde proběhlo krátké jednání, během něhož JCM seděl pod baldachýnem, kurfiřt na černě potaženém křesle proti němu po pravé ruce a vedle něj princ, jeho syn. Poté je JCM doprovodil na tři kroky do předpokoje, kde stála stráž, a oni následně odjeli doprovázeni šesti císařskými edlknaby² držícími svíce do svého ubytování, které měli připravené na radnici.

1 syndikus = městský písař

2 edlknab = páže

■ Otázky k textu:

1. Ověřovací

- a) Které aktivity se v přítomnosti císaře v různých městech opakovaly?
- b) Jak dlouho čekal císař v Chebu na setkání se saským kurfiřtem?

2. Faktografické

- a) Jak se jmenoval slavný předek zmíněného Jana Jiřího Jáchyma Slavaty a za jakých okolností vstoupil do historické paměti?
- b) Co je *Te Deum laudamus*?

3. Historické myšlení

- a) Jakou roli hrál při návštěvě císaře baldachýn? V rámci své odpovědi použijte pojem *společenská prestiž*.
- b) Vysvětlete souvislost mezi pojmem *rituál* a danou ukázkou.

■ Vazba na rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání:

RVP ZV: [žák] objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie